

Thông tin

KHOA HỌC QUÂN SỰ PHÁO BÌNH

PHÁO BÌNH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM
CHÂN ĐỒNG VAI SẮT, ĐÁNH GIỎI, BẮN TRÚNG

NHIỆT LIỆT CHÀO MỪNG
78 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG PHÁO BÌNH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM
29.6.1946 - 29.6.2024

BINH CHỦNG PHÁO BÌNH

Số 66
6-2024

LƯU HÀNH NỘI BỘ

CHỈ ĐẠO NỘI DUNG:
BINH CHỦNG PHÁO BINH

BIÊN TẬP:

Đại tá, TS KIỀU ĐỨC DUNG
Đại tá, TS ĐÌNH XUÂN LỰC
Thượng tá, ThS NGUYỄN TẮNG LIÊM
In tại: Xí nghiệp In/Nhà máy Z176

Trình bày
Tạ Thị Lan Anh

KHOA HỌC QUÂN SỰ PHÁO BINH
SỐ 66 - THÁNG 6 NĂM 2024

MỤC LỤC

HƯỚNG DẪN - CHỈ ĐẠO	
Đại tá BÙI NGỌC TUYẾN	PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG “CHÂN ĐỒNG VAI SẮT, ĐÁNH GIỎI, BẮN TRÚNG”, TIẾP TỤC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG XÂY DỰNG BINH CHỦNG PHÁO BINH ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG THỜI KỲ MỚI 3
PHẢN ÁNH - TRAO ĐỔI	
Đại tá, ThS DƯƠNG XUÂN THẾ	MỘT SỐ BÀI HỌC KINH NGHIỆM VỀ TỔ CHỨC DIỄN TẬP CHO HỌC VIÊN KHÓA 62 - ĐÀO TẠO SĨ QUAN CHI HUY PHÂN ĐỘI PHÁO BINH Ở TRƯỜNG SĨ QUAN PHÁO BINH 8
Đại tá HOÀNG TUYẾN PHÒNG	MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO CHIẾN SĨ Ở ĐOÀN PHÁO BINH S, QUÂN KHU 9 HIỆN NAY 13
Đại tá, TS VŨ HỒNG HÀ	XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN VŨ KHÍ TRANG BỊ PHÁO BINH - TÊN LỬA TRÊN THẾ GIỚI - YÊU CẦU HIỆN ĐẠI HÓA LỰC LƯỢNG PHÁO BINH - TÊN LỬA VIỆT NAM HIỆN NAY 18
Đại tá ĐOÀN KỲ MỘC	MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC, ĐÀO TẠO NHÂN VIÊN CHUYÊN MÔN KỸ THUẬT Ở TRUNG TÂM HUẤN LUYỆN - ĐÀO TẠO, BINH CHỦNG PHÁO BINH 23
Thượng tá TRẦN HẢI DƯƠNG	TRAO ĐỔI VỀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỐNG MÁY BAY KHÔNG NGƯỜI LÁI HIỆN NAY 26
Thượng tá, TS NGUYỄN THẾ THÁI	PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG “TỰ LỰC, TỰ CƯỜNG, CHỦ ĐỘNG, SÁNG TẠO, ĐẠY TỐT, HỌC TỐT, CÔNG TÁC TỐT” CỦA TRƯỜNG SĨ QUAN PHÁO BINH” 32
Thượng tá, ThS TRẦN MINH HUẤN	GIẢI PHÁP GIẢM THỜI GIAN, TĂNG ĐỘ CHÍNH XÁC PHẦN TỬ BẮN PHÁO BINH 38
Thượng tá PHẠM HUY LỆ	MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ HUẤN LUYỆN LỰC LƯỢNG DỰ BỊ ĐỘNG VIÊN Ở ĐOÀN PHÁO BINH B54, QUÂN KHU 3 42
Thiếu tá HOÀNG VĂN HAI	ĐỔI MỚI CÔNG TÁC HUẤN LUYỆN LỰC LƯỢNG PHÁO BINH CỦA ĐOÀN BỘ BINH B12, QUÂN ĐOÀN 12 45
Trung tá NGUYỄN THANH TUẤN	MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC CHUẨN BỊ DIỄN TẬP TIẾP NHẬN DỰ BỊ ĐỘNG VIÊN Ở ĐOÀN PHÁO BINH C6 50
Thiếu tá NGUYỄN VĂN THẮNG	BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG XÂY DỰNG ĐƠN VỊ ĐIỂM Ở ĐOÀN PHÁO BINH H04, BINH CHỦNG PHÁO BINH 54
Thượng úy ĐỒNG VĂN NGUYỄN	MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC CHUẨN BỊ HUẤN LUYỆN NĂM 2024 CỦA PHÂN ĐỘI C7 BINH CHỦNG PHÁO BINH 59
NGHIÊN CỨU - NGHỆ THUẬT	
Đại tá, ThS ĐỖ HẢI NINH	MỘT SỐ YÊU CẦU SỬ DỤNG PHÁO BINH CHI VIỆN MỞ ĐẦU PHẦN CÔNG CHIẾN LƯỢC TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC 63

NGHIÊN CỨU - NGHỆ THUẬT		
<i>Dại tá, TS</i> NGUYỄN VĂN THẮNG	TẬP TRUNG PHÁO BINH TRONG TÁC CHIẾN PHÒNG THỦ CHIẾN LƯỢC	68
<i>Thượng tá, TS</i> HOÀNG THANH TÙNG	BÀN VỀ TỔ CHỨC, SỬ DỤNG VÀ BỐ TRÍ PHÁO BẮN NGẦM TRỰC TIẾP CỦA SƯ ĐOÀN BỘ BINH BIÊN CHẾ HỎA LỰC MẠNH PHÒNG NGỰ TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC	72
<i>Trung tá, ThS</i> DÀM VĂN HÙNG	BÀN VỀ MỘT SỐ BIỆN PHÁP DỊCH CHUYỂN TRẦN ĐỊA PHÁO BINH TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC	76
TRUYỀN THÔNG - LỊCH SỬ, KINH NGHIỆM CHIẾN ĐẤU		
<i>Trung tá, TS</i> NGUYỄN VĂN THANH	CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG TRONG NHIỆM VỤ “KÉO PHÁO” CỦA LỮ ĐOÀN 675 VÀ ĐƠN VỊ BẠN Ở CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ	80
<i>Thượng tá, ThS</i> TRƯƠNG HỒNG SƠN	MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐỘC ĐÁO VÀ HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG CHIẾN ĐẤU PHÁO BINH	85
<i>Thượng tá, ThS</i> TRẦN BẮC BỘ	MỘT SỐ KINH NGHIỆM SỬ DỤNG PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ	89
<i>Thượng tá, ThS</i> VŨ QUANG HẠY	BƯỚC PHÁT TRIỂN VƯỢT BẬC CỦA NGHỆ THUẬT SỬ DỤNG PHÁO BINH TRONG CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ	94
KHOA HỌC QUÂN SỰ NƯỚC NGOÀI		
<i>Ban biên tập</i>	PHÁO BINH Ở UKRAINE: MỘT ĐÁNH GIÁ QUAN TRỌNG	98
<i>Ban biên tập</i>	UAV LANCET - VŨ KHÍ HIỆU QUẢ NHẤT CỦA NGA TRÊN CHIẾN TRƯỜNG UKRAINE	104
<i>Ban biên tập</i>	TƯƠNG LAI CỦA PHÁO KÉO	106
<i>Ban biên tập</i>	PHÁO TỰ HÀNH BÁNH LỐP: PHÙ HỢP CHIẾN THUẬT BẮN VÀ CHẠY	109

MỜI VIẾT BÀI

KÍNH MỜI CÁ NHÂN, ĐƠN VỊ GỬI BÀI, TIN, ẢNH CHO THÔNG TIN KHOA HỌC QUÂN SỰ PHÁO BINH SỐ 67

Nội dung: Phản ánh, trao đổi tình hình, bài học kinh nghiệm, phương hướng trên các mặt công tác của lực lượng pháo binh toàn quân năm 2024, 2025; kết quả nghiên cứu khoa học nghệ thuật, hậu cần - kỹ thuật, xã hội nhân văn quân sự pháo binh; giới thiệu đề tài, sáng kiến cải tiến kỹ thuật; các nhân chứng, sự kiện, bài học lịch sử về quá trình phát triển của lực lượng Pháo binh Quân đội nhân dân Việt Nam...

Bài viết, tin, ảnh xin gửi về Phòng Khoa học quân sự Binh chủng Pháo binh.

Hòm thư: 1TA - 02 Hà Nội

Điện thoại: 069.585.211; 069.585.212; 069.585.213.

Email (Mạng MISTEN): Liemnt@BCPB.BQP

Email (Mạng Internet): nguyentangliem@gmail.com

Ảnh bìa 1: Thiếu tướng Nguyễn Hồng Phong, Tư lệnh Binh chủng Pháo binh trao cờ lưu niệm tặng đại diện các đội tham dự

MỘT SỐ KINH NGHIỆM SỬ DỤNG PHÁO BÌNH TRONG CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ

 Thượng tá, ThS TRẦN BẮC BỘ

Khoa Giáo dục quốc phòng, Trường Đại học Mỏ - Địa chất

Chiến dịch đã diễn ra cách đây 70 năm, song nghệ thuật tác chiến binh chủng hợp thành và các binh chủng vẫn còn nguyên giá trị, góp phần phát triển làm phong phú thêm nghệ thuật quân sự Việt Nam. Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954 là chiến dịch tác chiến hiệp đồng binh chủng quy mô lớn, có ý nghĩa quyết định giành thắng lợi trong cuộc kháng chiến chống Pháp của dân tộc ta..

Qua học tập, nghiên cứu tài liệu, lịch sử về chiến dịch Điện Biên Phủ tác giả xin trao đổi một số kinh nghiệm về nghệ thuật sử dụng pháo binh trong Chiến dịch Điện Biên Phủ, là cơ sở có thể vận dụng trong điều kiện mới của chiến tranh bảo vệ Tổ quốc.

Thành phần lực lượng pháo binh tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ gồm: lực lượng pháo binh đại đoàn Công-Pháo 351, có 2 tiểu đoàn pháo lựu 105 ly (24 khẩu); trung đoàn pháo binh hỗn hợp sơn pháo 75 và cối, có 5 tiểu đoàn và 10 đại

đội độc lập (94 khẩu pháo, cối mang vác các loại). Ngoài ra còn có pháo binh trong biên chế của các đại đoàn: 316, 308, 304, 312 (143 khẩu pháo, cối mang vác các loại). Tổng số pháo binh toàn chiến dịch có 261 khẩu.

Trong chiến dịch Điện Biên Phủ pháo binh được giao các nhiệm vụ: Kiểm chế, chế áp các trận địa pháo binh, súng cối nguy hại của địch, bảo đảm cho bộ binh cơ động triển khai xây dựng trận địa chuẩn bị tiến công; Chi viện cho các đơn vị bộ binh thực hành các nhiệm vụ, trận đánh trong các đợt chiến dịch; Đánh phá các mục tiêu quan trọng như: sở chỉ huy, sân bay Mường Thanh, các kho tàng và khống chế các hoạt động của địch trong và ngoài công sự; Pháo binh chiến dịch thực hiện các nhiệm vụ trên đây trong điều kiện khả năng pháo đạn của ta còn nhiều hạn chế (cả về số lượng và chất lượng) so với pháo binh địch. Lần đầu tiên trong kháng chiến chống Pháp, ta đã xây dựng và đưa vào sử

dụng pháo xe kéo với quy mô lớn (cấp tiểu đoàn, trung đoàn) trên chiến trường trọng điểm. Kinh nghiệm tác chiến hiệp đồng binh chủng và công tác bảo đảm chiến đấu pháo binh của ta trong thời gian này còn nhiều hạn chế. Quá trình chuẩn bị và thực hành chiến dịch địch thường xuyên trinh sát và sử dụng hỏa lực không quân, pháo binh đánh phá ác liệt vào các trận địa, nơi bố trí pháo binh của ta, gây nhiều khó khăn cho pháo binh trong thực hiện nhiệm vụ.

Trong những điều kiện như vậy, song với ý chí quyết tâm cao, chủ trương đúng và các biện pháp tổ chức sử dụng phù hợp, chỉ huy kiên quyết, linh hoạt, kịp thời, các lực lượng pháo binh tham gia chiến dịch đã hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Trong 55 ngày đêm chiến đấu ngoan cường, gian khổ, ác liệt, pháo binh ta đã chi viện cho bộ binh hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ trong 3 đợt chiến dịch: tiêu diệt và bắt sống 16.200 tên địch (trong đó có 17 tiểu đoàn bộ binh và quân dù, 10 đại đội lính Ngụy và 3 tiểu đoàn pháo binh), bắn rơi 62 máy bay, thu 28 khẩu pháo lớn, 64 xe cơ giới, 5.915 súng các loại và nhiều vật chất, trang thiết bị kỹ thuật khác của địch.

Kết quả hoàn thành nhiệm vụ của pháo binh trong chiến dịch đã khẳng định rõ vị trí, vai trò của pháo binh trong tác chiến hiệp đồng binh chủng: là thành phần lực lượng chiến đấu quan trọng của chiến

dịch, là hỏa lực mặt đất chủ yếu chi viện cho các lực lượng binh chủng hợp thành hoàn thành nhiệm vụ.

Qua nghiên cứu nghệ thuật sử dụng pháo binh trong chiến dịch Điện Biên Phủ, rút ra một số kinh nghiệm chủ yếu sau đây:

Một là, tập trung pháo binh tạo ưu thế vào hướng, khu vực, mục tiêu chủ yếu, các trận then chốt

Trong điều kiện địch tổ chức hệ thống phòng ngự liên hoàn có công sự và vật cản vững chắc, có hệ thống hỏa lực mạnh hỗ trợ được cho nhau, để bảo đảm đánh chắc thắng, ta đã sử dụng tập trung pháo binh trên hướng chủ yếu (hướng Mường Thanh) trên 200 khẩu pháo, cối các loại; trên hướng Hồng Cúm (hướng thứ yếu) chỉ tập trung có 30 khẩu. Trận then chốt mở đầu chiến dịch tiến công tiêu diệt cụm cứ điểm Him Lam ngày 13 tháng 3, ta đã tập trung pháo, cối ưu thế hơn địch gấp 10 lần (trong cụm cứ điểm địch có 8 khẩu, ta tập trung tới 80 khẩu pháo, cối các loại). Trong từng nhiệm vụ, trận đánh ta đã biết lựa chọn và tập trung pháo binh vào các đối tượng mục tiêu chủ yếu như: pháo binh địch, các công sự, hỏa điểm... Nghệ thuật tập trung pháo binh hợp lý đã khắc phục được tình trạng pháo, đạn của ta lúc đó còn hạn chế, tạo ra sức mạnh ưu thế về hỏa lực hơn địch trong những thời cơ cần thiết, góp phần hạn chế mặt mạnh và khoét sâu chỗ yếu của địch,

phá thế địch, tạo điều kiện thuận lợi cho chiến dịch hoàn thành nhiệm vụ.

Hai là, tạo lập được thế trận pháo binh liên hoàn, hiểm hóc, bí mật, bất ngờ

Chuẩn bị thế trận cho mở đầu chiến dịch (tiến công cụm cứ điểm Him Lam), ta đã biết dựa vào thế thiên hiểm của địa hình rừng núi để lựa chọn và bố trí các trận địa pháo xe kéo trên các sườn núi cao, ở các bìa rừng nơi địch không ngờ tới, vừa có tầm quan sát thuận lợi, khống chế hỏa lực tốt; đồng thời, giữ được yếu tố bí mật, bất ngờ, có điều kiện bảo toàn lực lượng pháo binh, sử dụng lực lượng công binh, bộ binh... kết hợp với pháo binh bí mật làm hàng chục ki lô mét đường qua các địa hình hiểm trở và dùng cơ giới kết hợp với sức người là chủ yếu để kéo pháo vào trận địa. Triệt để khai thác, cải tạo thế lợi của địa hình, tận dụng vật liệu tại chỗ để làm các công sự pháo kiên cố, có nắp, cửa bắn hướng về phía địch, có thể chống được các loại bom nhẹ và pháo, cối của địch đánh vào trận địa. Quá trình chuẩn bị chiến đấu đã thực hiện tốt các biện pháp giữ bí mật, ngụy trang, nghi binh nên đã tạo được yếu tố bí mật, bất ngờ trước giờ nổ súng.

Bố trí đội hình chiến đấu pháo binh đã chú trọng kết hợp chặt chẽ giữa các thành phần lực lượng, loại pháo tạo nên hệ thống hỏa lực nhiều tầm, nhiều hướng liên hoàn, vững chắc hỗ trợ được cho nhau

trong các tình huống, chi viện cho bộ binh đánh địch từ ngoài vào các trung tâm cứ điểm, cụm cứ điểm của địch. Bố trí hệ thống các trận địa pháo xe kéo trực thuộc chiến dịch kết hợp chặt chẽ với pháo, cối mang vác của các trung đoàn, đại đoàn bộ binh, tạo ra một vành đai hỏa lực nhiều tầm, nhiều hướng ôm quá nửa vòng tập đoàn cứ điểm từ Đông Bắc Hồng Cúm đến Tây Bắc đồi Độc Lập, gần 30 km. Thế trận pháo binh vừa bảo đảm tính vững chắc, liên hoàn, hiểm hóc, vừa thuận tiện cho cơ động chuyển hoá thế trận trong quá trình chiến dịch nên đã phát huy tốt hiệu quả hỏa lực chi viện cho chiến dịch hoàn thành nhiệm vụ.

Ba là, pháo binh xe kéo xuất hiện đúng thời cơ, góp phần tạo được yếu tố bí mật bất ngờ cho chiến dịch giành thắng lợi

Lần đầu tiên trong cuộc kháng chiến chống Pháp, ta đã sử dụng lực lượng pháo binh xe kéo với quy mô lớn (cấp trung đoàn) và tập trung nhiều lực lượng pháo binh trên chiến trường trọng điểm, với không gian không rộng lắm, nhưng do thực hiện kiên quyết, triệt để và khôn khéo các biện pháp ngụy trang, nghi binh, giữ bí mật trong cơ động pháo binh và chuẩn bị chiến đấu nên đã giữ được bí mật đến giờ nổ súng chi viện trận mở đầu chiến dịch mà địch vẫn không ngờ tới. Điều

này được biểu hiện qua lời viên trung tá Pirôt chỉ huy pháo binh tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ đã khẳng định rằng, Việt cộng không có khả năng tiến công Điện Biên Phủ “...*Nếu đối phương tiến công thì mấy khẩu pháo quèn của họ lập tức sẽ bị pháo binh của ta khóa mồm, các trận địa pháo của họ lập tức sẽ bị tiêu diệt ngay khi pháo thủ của họ chưa kịp tổng phát đạn thứ hai vào nòng*”. Song, trong thực tế thì hoàn toàn ngược lại, pháo binh ta đã chuẩn bị cơ động chiếm lĩnh đúng kế hoạch và nổ súng chi viện trận mở đầu thắng lợi, đã kiềm chế, chế áp có hiệu quả làm vô hiệu hoá các trận địa pháo binh của địch bảo đảm cho chiến dịch giành thắng lợi. Địch đã phải chấp nhận sự thất bại, viên trung tá chỉ huy pháo binh địch đã phải tự sát vì bất lực trước pháo binh của ta.

Bốn là, tổ chức hỏa lực pháo binh phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ của binh chủng hợp thành

Trong điều kiện trang bị khí tài thông tin, trinh sát không đầy đủ, kinh nghiệm tác chiến hiệp đồng binh chủng và trình độ chỉ huy hỏa lực của cán bộ pháo binh ta còn nhiều hạn chế; song đã vận dụng linh hoạt, sáng tạo các biện pháp tổ chức, chỉ huy bảo đảm tập trung được hỏa lực cho các nhiệm vụ, trận đánh ở những thời cơ quan trọng, chi viện kịp thời cho bộ binh hoàn thành nhiệm vụ. Các hình thức và

phương pháp bắn của pháo binh cũng đã được vận dụng linh hoạt sáng tạo, như: tổ chức hỏa lực chuẩn bị, tổ chức tập kích hỏa lực 15 phút đồng loạt vào các trận địa pháo binh nguy hại, các sở chỉ huy, kho tàng tạo được yếu tố mãnh liệt, bất ngờ về hỏa lực khi mở đầu chiến dịch.

Năm là, thực hiện tốt các mặt bảo đảm chiến đấu cho pháo binh hoàn thành nhiệm vụ

Trong điều kiện khả năng bảo đảm chiến đấu cho pháo binh còn nhiều khó khăn, song chiến dịch đã biết chủ động tìm mọi biện pháp khắc phục, phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng tham gia chiến dịch, như: sử dụng các lực lượng công binh, bộ binh, dân công... làm đường cơ động cho pháo, vận tải đạn, kéo pháo vào trận địa gần địch, chuẩn bị tốt công sự nguy trang, nghi binh, bố trí hợp lý các trận địa pháo cao xạ để bảo vệ pháo binh. Khai thác và chuẩn bị tốt các mặt bảo đảm hậu cần kỹ thuật tại chỗ, như: đã thu 5.000 viên đạn pháo của địch thả dù để bổ sung đạn cho các trận địa pháo binh trong toàn chiến dịch, tạo điều kiện thuận lợi cho pháo binh hoàn thành nhiệm vụ./.

T.B.B